ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 17.11.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

189.

Vládní nařízení

ze dne 7. října 1947

o rozvržení úkolů, vyplývajících z dvouletého hospodářského plánu, na zemědělské podniky a na chovatele skotu, prasat a slepic v hospodářském roce 1947/1948.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 12, odst. 1 a § 16, odst. 1 a 3 zákona ze dne 25. října 1946, č. 192 Sb., o dvouletém hospodářském plánu:

Část I.

§ 1.

(1) Podle tohoto nařízení se upravuje rozvržení

a) povinného osevu plodin a

b) výroby živočišných výrobků, které jsou uvedeny v § 3 zák. č. 192/1946 Sb., t. j. osev pšenice, žita a soureže, ječmene, ovsa, kukuřice, luštěnin, brambor, cukrovky, olejnin a pícnin a výroba masa hovězího a vepřového, sádla, mléka a vajec, tak, aby v zemědělských podnicích a chovateli skotu, prasat a slepic (§ 2) bylo dosaženo v hospodářském roce 1947/1948 předpokladů pro vyrobení toho množství zemědělských výrobků, které je stanoveno pro rok 1948 ve dvouletém hospodářském plánu, vyjma olejniny, u kterých se plánované množství snižuje na 88.000 tun.

(2) Výměra zemědělské půdy, potřebná pro osev plodin uvedených v odstavci 1, budiž v zemských, okresních a obecních plánech zemědělské výroby (§ 3, odst. 2) i u jednotlivých provozovatelů zemědělských podniků stanovena tak, aby vedle množství výrobků rostlinné prvovýroby, stanoveného dvouletým hospodářským plánem, mohly býti vypěstovány i ostatní výrobky rostlinné prvovýroby, jako čekanka, chmel, ovoce všeho druhu včetně vinných hroznů, kořeninová paprika, tabák, zelenina a j., a to, pokud nebude jinak stanoveno, v témže rozsahu, v jakém byly pěstovány v hospodářském roce 1946/1947.

§ 2.

(1) Zemědělskými podniky podle tohoto nařízení se rozumějí bez ohledu na rozsah nebo způsob provozování všechny podniky (nemovitosti) sloužící k získávání výrobků, které poskytuje rostlinná a živočišná prvovýroba, s výjimkou výroby lesní.

(2) Chovateli skotu (volů, býků, krav a mladého hovězího dobytka včetně telat), prasat a slepic se podle tohoto nařízení rozumějí osoby, které chovají skot, prasata a slepice, i když při tom neprovozují zemědělský podnik (odstavec 1).

§ 3.

(1) Úkoly, stanovené pro zemědělství zákonem č. 192/1946 Sb. se změnou uvedenou v § 1, odst. 1, rozvrhne ministerstvo zemědělství za součinnosti ministerstva výživy, pokud se tak již nestalo opatřením učiněným podle § 12, odst. 1 uvedeného zákona, a to na zemi Českou a zemi Moravskoslezskou po vyjádření zemských národních výborů a po slyšení Jednotného svazu českých zemědělců, na Slovensko po vyjádření pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, které se dohodne s pověřenectvem výživy a vyslechne Jednotný svaz slovenských zemědělců; při tom stanoví pro každou zemi zemský plán zemědělské výroby.

(2) Zemské národní výbory, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, stanoví po slyšení příslušného Jednotného svazu zemědělců v rámci zemského plánu zemědělské výroby úkoly pro jednotlivé okresy (okresní plán zemědělské výroby), které okresní národní výbory rozvrhnou na obce svého obvodu, jimž stanoví obecní plán zemědělské výroby. Úkol, který z celkového hospodářského plánu připadne provozovatelům podniků uvedených v § 2, odst. 1 a chovatelům uvedeným v § 2, odst. 2, stanoví v rámci obecního plánu zemědělské výroby místní národní výbor.

(3) Pro okresy, ve kterých se provádí osidlování zemědělské půdy, stanoví se okresní plán zemědělské výroby se zřetelem na výrobní poměry, vyplývající z nové úpravy pozemkové držby a z usměrňování zemědělské výroby v jejich obvodech.

(4) Okresní národní výbor stanoví obecní plány zemědělské výroby po slyšení okresního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců a příslušných místních sdružení tohoto svazu, jakož i předsedů obecních zemědělských komisí, na Slovensku též předsedů okresních a místních plánovacích komisí, po případě také po slyšení znalců nebo jiných zemědělských odborníků; v okresech, ve kterých působí osidlovací komise ministerstva zemědělství nebo příslušné orgány pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, jest vyslechnouti též zástupce těchto komisí nebo orgánů. Totéž platí přiměřeně i pro rozvržení obecního plánu zemědělské výroby na provozovatele podniků a na chovatele, uvedené v § 2; místní národní výbor postupuje tu v součinnosti s místním sdružením Jednotného svazu zemědělců.

§ 4.

(1) Při stanovení okresních a obecních plánů zemědělské výroby jest vycházeti z celkové výměry orné půdy, luk a pastvin v okresech a obcích, dále z jejich bonity i skutečné výnosnosti a z ostatních přirozených poměrů a podmínek, jako jsou poměry povětrnostní, srážkové a pod., u živočišné výroby pak zvláště ještě z počtu zvířat chovaných v podnicích, uvedených v § 2, odst. 1, po případě osobami, které jsou uvedeny v § 2, odst. 2. Přitom jest přihlédnouti k výrobním směrům v jednotlivých okresech a obcích se zřetelem na plánovanou specialisaci zemědělské výroby, ke zdravotnímu stavu zvířat a dosavadní výrobnosti, jakož i ke všem ostatním daným podmínkám, které budou míti vliv na uskutečnění zemských, okresních a obecních plánů zemědělské výroby.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně i pro rozvržení obecního plánu zemědělské výroby na provozovatele podniků, po případě na chovatele, kteří jsou uvedeni v § 2.

§ 5.

(1) Úkoly, vyplývající z obecního plánu zemědělské výroby pro jednotlivé provozovatele podniků uvedených v § 2, odst. 1 a pro chovatele uvedené v § 2, odst. 2, stanoví místní národní výbor podle jmen provozovatelů a chovatelů v přehledu, který vyloží k veřejnému nahlédnutí a k podání námitek po dobu 15 dnů; vyložení vyhlásí místní národní výbor před počátkem uvedené

patnáctidenní lhůty způsobem v místě obvyklým a zpraví o něm místní sdružení Jednotného svazu zemědělců.

(2) Námitky mohou podávati pouze osoby uvedené v přehledu. Na tuto okolnost upozorní místní národní výbor ve vyhlášce vydané podle odstavce 1, v níž též uvede, že stanovení úkolů, jak je uvedeno v přehledu, bude pro každého účastníka považováno za konečné, nebudou-li v dané lhůtě podány námitky.

(3) Budou-li podány námitky podle odstavce 2, pokusí se místní národní výbor vyříditi je dohodou s osobami, které je podaly, jakož i s těmi, jejichž úkol bude tím, že námitkám bude vyhověno, zvýšen. Nedojde-li k dohodě, rozhodne místní národní výbor po slyšení místního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců o podaných námitkách a doručí své rozhodnutí osobám, kterých se týká, s poučením, že do jeho rozhodnutí je přípustné odvolání k okresnímu národnímu výboru. Týkají-li se však námitky podstatné části obecního plánu zemědělské výroby a je-li zřejmo, že bude nutno v důsledku podaných námitek změniti ve větším rozsahu stanovení jednotlivých úkolů, může místní národní výbor na místě dalšího řízení o podaných námitkách sestaviti nový přehled (odstavec 1) a opakovati jedenkráte řízení podle odstavců 1 a 2.

(4) Místní národní výbor, předkládaje odvolání podle odstavce 3, učiní po slyšení místního sdružení Jednotného svazu zemědělců okresnímu národnímu výboru odůvodněný návrh, zda a kterým provozovatelům podniků a chovatelům (§ 2) v obci se mají úkoly, stanovené jim v přehledu, zvýšiti pro případ, kdyby kladné vyřízení odvolání mělo za následek nutnost zvýšiti úkoly jiných osob. Okresní národní výbor rozhodne po slyšení okresního sdružení Jednotného svazu zemědělců o odvolání, po případě o konečném stanovení úkolů jiným osobám, slyšev tyto osoby, s konečnou platností.

(5) Byly-li před účinností tohoto nařízení provozovatelům podniků, uvedených v § 2, odst. 1, nebo chovatelům, uvedeným v § 2, odst. 2, místním národním výborem již stanoveny a oznámeny úkoly pro splnění dvouletého hospodářského plánu, a jestliže tito provozovatelé nebo chovatelé proti takovému opatření nepodali odvolání nebo stížnost, odpadá řízení podle odstavců 1 až 4; úkol takto stanovený jest posuzovati tak, jako by k jeho stanovení došlo podle tohoto nařízení.

§ 6.

Úkoly stanovené jednotlivým provozovatelům nebo chovatelům (§ 2) zapíše místní národní výbor každému účastníku do „Hospodářského výkazu zemědělce“, po případě do „Hospodářského výkazu chovatele drůbeže“ nebo do „Hospodářského výkazu zahradníka“ (vyhláška ministra zemědělství ze dne 15. prosince 1945, č. 95 Ú. l. I z roku 1946, o hospodářských výkazech) podle směrnic (návodu) vydaných ministerstvem zemědělství, na Slovensku po vyjádření pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy; účastníkům, kteří nejsou povinni vésti tyto výkazy, sdělí jejich úkol ve dvouletém hospodářském plánu místní národní výbor na úředním tiskopise, který účastníci uschovají pro účely kontroly. Stejným způsobem se zapisují, po případě sdělují, změny, které by ve stanovení úkolů bylo třeba dodatečně provésti.

§ 7.

Změny plánů zemědělské výroby, které se stanou nutnými pro podstatnou změnu v předpokladech, za kterých byly stanoveny, a úkolů z nich vyplývajících pro jednotlivé účastníky jest projednati podle §§ 3 až 5. Místní národní výbory mají se vždy nejprve pokusiti o provedení nutných změn dohodou se všemi účastníky.

Část II.

§ 8.

(1) Rozsah osevu jednotlivých plodin, stanovený v plánech zemědělské výroby (§ 3, odst. 2), jest stanoven jako minimální a musí býti splněn; pěstitelé mohou vypěstovati větší množství výrobků, zejména olejnin, pšenice, ječmene a cukrovky, nebude-li to na újmu jiné jejich výrobní povinnosti (vyhláška ministra zemědělství ze dne 27. února 1947, č. 205 Ú. l. I, o zákazu rušení chmelnic a zakládání nových chmelnic, vyhláška ministra zemědělství a ministra výživy ze dne 26. ledna 1946, č. 686 Ú. l. I, o úpravě pěstování, zpracování a odbytu papriky, ve znění vyhlášky ze dne 20. prosince 1946, č. 2167 Ú. l. I, a vládní nařízení ze dne 20. září 1939, č. 243 Sl. z., o úpravě pěstování a zpracování papriky a obchodu s paprikou, a § 13).

(2) Osev olejnin může býti splněn, pokud jde o ozimé olejniny, ozimou řepkou a ozimou řepicí, a pokud jde o jarní olejniny, mákem, letní řepkou, letní řepicí, sojou, slunečnicí, světlicí, ředkví olejnou, tykví olejnou, konopím na semeno, lničkou a lnem přadným, olejopřadným nebo olejným lnem a hořčicí. V zelinářských oblastech, kde by křížokvěté olejniny mohly ohroziti pěstování některých zelenin, mohou okresní národní výbory zakázati pěstování křížokvětých olejnin, při čemž povinný osev olejnin musí býti splněn osevem olejnin ostatních. Výrobní úkol v osevu olejnin jest u zemědělských podniků, které jsou majetkem nebo ve správě státu, svazků územní samosprávy nebo církví, dále u zemědělských podniků, které jsou v den vyhlášení tohoto nařízení v národní správě podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkověprávních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organisací a ústavů, stanoviti tak, aby dosáhl plných 10% výměry orné půdy podniku.

(3) Plochy osevu pšenice, žita a soureže, které pro nepříznivé počasí nebo z jiných podobných rozhodných důvodů nemohly býti ani na jaře osety týmž druhem obilí, musí býti osety v jarním období roku 1948 ječmenem nebo v krajích, kde je to možné, kukuřicí na zrno.

§ 9.

(1) Zaorávati porosty olejnin, chlebovin (pšenice, žita a soureže) a cukrovky lze pouze se souhlasem okresního národního výboru. Tohoto souhlasu není však třeba u cukrovky, která se nahradí cukrovkou, u ozimé pšenice a žita, které se nahradí jarní pšenicí a jarním žitem, a u olejnin, které se nahradí olejninami uvedenými v § 8, odst. 2.

(2) Pěstitel může vylepšiti poškozené porosty:

a) ozimé pšenice, ozimého žita a ječmene jarní pšenicí, jarním žitem, jarním ječmenem,

b) cukrovky novým osevem cukrovky.

(3) Zakazuje se spásati nebo sklízeti ke krmení porosty olejnin a chlebovin před jejich vyzráním.

§ 10.

(1) Patří-li k zemědělskému podniku několik samostatně obhospodařovaných hospodářských jednotek, považuje se podle této vyhlášky každá z těchto jednotek za samostatný zemědělský závod.

(2) Zemědělské podniky, kterým náleží několik samostatně obhospodařovaných zemědělských závodů (odstavec 1) v obvodu jednoho okresu, mohou provésti se souhlasem okresního národního výboru mezi jednotlivými zemědělskými závody přesuny v osetí ploch jednotlivými plodinami.

§ 11.

(1) Provozovatelé zemědělských podniků obdrží pro splnění úkolů stanovených podle tohoto nařízení za úplatu:

a) strojená hnojiva, jejichž množství pro jednotlivé plodiny stanoví po vyjádření pověřence zemědělství a pozemkové reformy ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku;

b) pokrutiny nebo extrahovaný šrot za každý kilogram jimi dodaných olejnin včetně semen divoce rostoucích olejnin v množství, které stanoví po vyjádření pověřenců výživy a zemědělství a pozemkové reformy ministr výživy v dohodě s ministrem zemědělství vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku;

c) jedlý olej nebo umělý jedlý tuk při dodávce olejnin za podmínek, které stanoví po vyjádření pověřenců výživy a zemědělství a pozemkové reformy ministr výživy v dohodě s ministrem zemědělství vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku;

d) lněné tkaniny za dodaný přadný len pěstovaný podle smlouvy (§ 13) za zvýhodněných podmínek, které stanoví po vyjádření pověřenců průmyslu a obchodu a zemědělství a pozemkové reformy ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem zemědělství vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku.

(2) Pěstitelé semenaček řepy cukrové a krmné obdrží za úplatu za každých 100 kg, pěstitelé semenačky čekanky za každých 30 kg dodaného semene bez započtení do spotřební dávky jako prémii zvláštní dávku cukru ve výši, která bude stanovena vyhláškou podle odstavce 3.

(3) Pěstitelé cukrovky obdrží bez započtení do spotřební dávky cukru za úplatu jako prémii zvláštní dávku cukru; z této prémie vydají po 15. květnu 1948 pro podporu jarních řepných prací zemědělskému dělnictvu zálohově cukr, jehož množství spolu s celkovou výší cukerní prémie stanoví po vyjádření pověřenců výživy a zemědělství a pozemkové reformy ministr výživy v dohodě s ministrem zemědělství vyhláškou v Úředním listě a v Úředním věstníku.

(4) Pěstitelé cukrovky obdrží kromě cukerní prémie podle odstavce 3 za úplatu a bez započtení do spotřební dávky cukru jako další prémii cukr v poměru, který bude stanoven (odstavec 3) podle čisté váhy cukrovky dodané do cukrovaru nebo lihovaru. Totéž platí o pěstitelích čekanky.

§ 12.

Výdej přídavkových dodávek jedlého oleje, umělých jedlých tuků a cukru, jakož i cukru poskytnutého jako prémie bude proveden podle směrnic, které vydá ministr výživy v dohodě s ministrem zemědělství po vyjádření pověřenců výživy a zemědělství a pozemkové reformy.

§ 13.

Čekanku, kořeninovou papriku, tabák, přadný len, rané a polorané brambory a zeleninu pěstovati lze zásadně jen ve stanovených výrobních oblastech podle pěstitelských smluv, které podle zvláštních předpisů, jež o tom budou vydány ministrem zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry vyhláškou v Úředním listě, uzavírají pěstitelé s oprávněnými vykupovači, po případě zpracovateli uvedených plodin.

Část III.

§ 14.

Úřady a národní výbory jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto nařízení.

§ 15.

Kdo se dopustí jednání nebo opominutí, které se příčí ustanovením tohoto nařízení, bude potrestán soudem podle § 4 zákona ze dne 13. února 1947, č. 27 Sb., o trestní ochraně provádění dvouletého hospodářského plánu.

§ 16.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je ministři zemědělství, výživy a vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými ministry.

Gottwald v. r.

Dr. Zenkl v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Drtina v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Ďuriš v. r.

Zmrhal v. r.

Dr. Pietor v. r.

Ing. Kopecký v. r.

Hála v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Franek v. r.

Dr. Clementis v. r.

Lichner v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.